

2019-10-21

DNR Forte 2019-01607
DNR S2019/01774/FS

Socialdepartementet

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

Remissvar Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Delbetänkande SOU 2019:15 "Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap, dialog" (S2019/01774/FS)

Sammanfattning

Utredningen föreslår att:

- Inom forskningsområdet bör:
 - KAM-forskare utveckla nya ansatser, frågeställningar och metoder
 - KAM-organisationer ta ansvar för egen forskningsfinansiering
 - Införandet av enstaka KAM-variabler stimuleras
 - Sjukvårdshuvudmännens forskningssatsningar inom KAM inkludera utvärdering
 - KAM-forskare öka sitt samarbete för att förbättra sitt utfall bland konkurrensutsatta medel.
- Inom Hälso- och sjukvården bör:
 - Den metod som används för introduktion av nya metoder appliceras även på KAM-metoder.
 - De grundprinciper som finns i den etiska plattformen för prioriteringar användas.
 - SBU få ett uppdrag att inventera angelägna KAM-metoder.
- Inom vårdutbildningar bör:
 - Utbildning om KAM ingå.
- Information om KAM bör:
 - Erbjudas via obunden svensk information med Socialstyrelsen som källägare
 - Erbjudas via en gemensam portal, via 1177, för olika användare (vårdsökande och personal) och olika metoder
 - Samordnas med Norge och Danmark
 - Innehålla info om regelverk, försäkring och klagomålshantering med IVO som instans för klagomål
 - Erbjudas via Konsumentverkets "Hallå konsument"
- Inom branschen bör
 - Branschöverenskommelser nås med Konsumentverket
 - En mer intensiv dialog föras med Konsumentverket

Bedömning

Forte anser att utredningen är av hög kvalitet och dess resonemang är sunda. I vår bedömning fokuserar Forte på de delar som rör frågor om Forskningsfinansiering, om Utvärdering av KAM-metoder samt om introduktion av KAM i medicin- och vårdutbildningar.

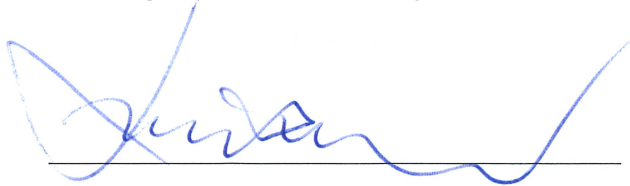
Utredningen presenterar en gedigen genomgång av finansieringsläget inom KAM-området. Forte delar den komplexa bild som såväl forskare och omnämnda forskningsfinansiärer lyfter fram. Vidare noterar Forte att beviljandegraden för KAM-ansökningar till Forte under angiven period varit generellt högre än snittet vilket är i linje med den bild som framkommer i utredningen vad gäller områdets möjlighet att erhålla externa bidrag. Utredningen uppmanar KAM-forskare att fortsätta utveckla sina ansatser, nätverk, metoder samt tydliggöra forskningens relevans. Forte instämmer i detta samt noterar att Forte, utöver Vetenskapsrådet, är en naturlig forskningsfinansiär inom området. Forte uppfattar utredningen som att den avvisar öronmärkta satsningar via befintliga eller nya myndigheter. Givet vad som anförs om beviljandegrad i såväl utredningen som i Fortes databas instämmer Forte i en sådan position, även om Forte inte utesluter framtida initiativ inom området.

Utredningen presenterar en gedigen och välavvägd bild av situationen kring utvärdering av KAM i förhållande till EBM. Den bild som beskrivs indikerar att det finns ett generellt behov av ytterligare forskning både vad gäller KAM-metodik som utvärdering.

Forte har i uppdrag att finansiera forskning inom hälsa, arbetsliv och välfärd. Inom vår hälsoforskning har KAM relevans för flera delområden, men kanske framförallt vårdforskning och vårdorganisation. Den omfattande användning av KAM som utredningen redovisar är viktig att ta hänsyn till i forskning och utvecklingsarbete inom vården. Som utredningen nämner kan användning av KAM spegla misstro mot traditionell vård, eller känsla av att man inte blir förstådd, och att skaffa kunskap och förstå sådana mekanismer är ett viktigt forskningsområde.

Utredningen föreslår att hälso- och sjukvårdspersonal får bättre kunskap om KAM, bl.a. för att patienterna använder sådan i hög grad, och det kan vara av vikt för behandlingen att veta något om de produkter patienterna tar. På samma sätt kan det vara viktigt att forskare inom hälso- och sjukvård känner till något om vilka metoder och produkter som används inom KAM. Förslaget om att införa mer utbildning om KAM-metoder i medicin- och vårdutbildningar är därför lovvärt.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Ethel Forsberg efter föredragning av forskningssekreterare Andreas Björke.

Ethel Forsberg, Generaldirektör

2019-10-21

DNR Forte 2019-01607

DNR S2019/01774/FS

Socialdepartementet

FORTE

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

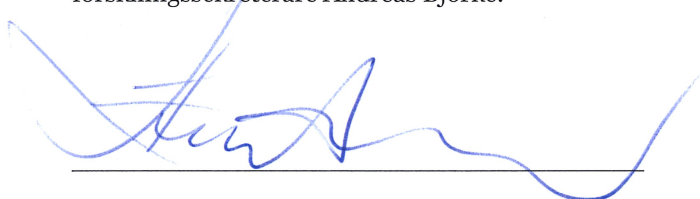
Remissvar Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Slutbetänkande SOU 2019:28 "Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning" (S2019/01774/FS)

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, har erhållit ovan rubricerade remiss för yttrande.

Vår bedömning är att slutbetänkande 2019:28 endast i mindre del berör Fortes ansvarsområden. Vi avstår därför att lämna synpunkter på betänkandet. I vad övrigt är hänvisar Forte till remissvar i delbetänkande 2019:15.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Ethel Forsberg efter föredragning av forskningssekreterare Andreas Björke.

Ethel Forsberg, Generaldirektör